

El Davantal

LA BELLESA VIVA D'UN ESPAI SAGRAT

La restauració de l'altar-cambril de la Mare de Déu, ha marcat una nova etapa de la devoció montserratina a Lleida entre la celebració dels 800 anys de la Confraria i el mil·lenari del Monestir, que estem a punt de començar. La generositat dels confreres, devots, i el treball encertat dels restauradors, han retornat a aquell espai sagrat la seva bellesa original capaç de captivar la vista i el cor de la feligresia que tan sovint mostra el seu amor i devoció a la Patrona de Catalunya, en aquesta seva casa gran de la Terra Ferma.

L'altar-cambril convida a fer una experiència espiritual del que suposa el pelegrinatge a Montserrat. Als peus de l'altar, dos reclinatoris ricament ornamentats inviten els fidels a fer la visita espiritual que el bisbe Torras i Bages va escriure per pregar davant la Moreneta, tot trenant amb l'Ave Maria i el Glòria una pregària pel poble de la qual Ella n'és Patrona, perquè la seva intercessió afermi la fe i l'honestetat, tregui d'aquesta terra tot esperit de discòrdia i uneixi tots els seus fills amb cor de germans a fi que siguem dignes del do de la pau.

Han acompanyat, il·luminat aquesta pregària, 15 llànties votives que són una bella expressió de la presència constant dels confreres lleidatans prop de la Mare de Déu. La seva Imatge, elevada sobre un roca de Montserrat col·locada al centre del cambril, reclama la mirada del pelegrí que se

sent atret per la presència de la Verge Bruna. La seva acompanyen el camí que, escales amunt, penetra dins el gran retaule, amb les pintures resplendents del seu interior tan delicadament decorat. Pelegrins, clergues i fidels, immortalitzats pels bells colors del pinzell d'Obiols, l'acompanyen tot mostrant amb els seus rostres l'experiència corpenedora de trobar-se davant de la Mare Verge i de Jesús Infant. Els àngels músics, com canta el poeta, voltegen aquest roser del cel, que és santa Maria, respirant el penetrant perfum que ens dona la seva oració a Déu.

Un cop arribat aquí cap paraula pot descriure els sentiments oferts i compartits en el secret d'una llàgrima i d'un bes gescanviats, amb el somriure seré i el gest consolador de la Mare i la mirada d'esperança d'aquest Déu Infant amb els peus nus. Aquest és un moment del tot especial, en el qual no es pot desitjar estar en cap altre lloc.

Baixant, com qui baixa de la muntanya del nostre Sinaí, és irresistible no girar-se de nou per restar en silenci uns minuts i guardar cor ben endins l'emoció del moment. La mirada, encara repassant-ho, tot pot llegir en el fris del retaule, escrit amb lletres d'or, una frase llatina que en català ens recorda la resposta del salm responsorial de la festa del 27 d'abril: El Senyor té el palau a la muntanya santa, fent així del massís montserratí el símbol català de la Jerusalem del cel.

Contemplant aquesta muntanya la imatge gran de l'Esperit Sant en forma de colom ens acomiada, ens envia i ens acompanya, com una nova Pentecosta a anunciar als germans allò que hem vist i sentit en aquest lloc sagrat.

I és que la bellesa de l'art sacre no només transmet goig, consol, pau i esperança, sinó que envolta el qui d'alguna manera, entrant en ell, ha participat com a figura viva de la realitat espiritual de tot el conjunt.

Es diu del poeta i dramaturg francès Paul Claudel, que cercant arguments per combatre la fe un dia entrà a la catedral de Notre-Dame, i allí per sorpresa seva, en la bellesa captivadora de la celebració de l'ofici de Nadal, va experimentar una poderosa certesa que el portà a abraçar la fe catòlica que pretenia combatre. Aquell fet inexplicable va tenir lloc en la celebració de les vespres, davant de la imatge de la Mare de Déu i el Nen envoltada per la pregària de l'assemblea que cantava l'inici del misteri de la redempció. A Paul Claudel, la Verge Maria, Mare de l'Església, li va concedir la gràcia d'una fe que, segons ell mateix va escriure, ni tots els llibres ni tots els arguments podrien trencar. Anys més tard comentava a un dels seus amics: «La litúrgia i l'assiduïtat a les cerimònies de l'Església ensenyen molt més que els llibres. Cal submergir-se en aquest immens cabal de glòria, de certesa i de poesia».

Aquesta és la vocació de la Confraria: submergir els fidels i tots els visitants en aquest cabal de gràcia que flueix en la pietat litúrgica i popular de l'Església.

Donem gràcies a Déu per tot el que significa per Lleida i la seva Confraria la restauració d'aquest altar retaule de la Moreneta, pels confreres i devots que omplen de flors, de llums i de cants aquest altar confiant els seus cors a la Mare de Déu i al seu Fill, esperant que la seva gràcia es vessi sobre tots els visitants obsequiant-los amb el miracle de la poderosa confiança que porta, de la mà de la bellesa, a la veritat salvífica de la fe.

P. Joan M. Mayol

Director de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat

JA TENIM L'ALTAR DE LA PATRONA RESTAURAT

L'altar de la Moreneta de la Catedral de Lleida va ser inaugurat el 28 de setembre de 1955. Gairebé 70 anys després, la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat l'ha restaurat a càrrec dels restauradors José A. Ferrer i Lluís Capdevila. Tots dos artistes van rebre l'encàrrec de la Confraria, quan davant alguns desperfectes detectats en la policromia de l'altar, així com per la brutícia acumulada pel pas dels anys i també pels corcs que s'havien localitzat en algunes parts de la fusta, va creure oportú tot i el seu cost, tirar endavant amb la seva restauració: "...l'altar presentava símptomes de deteriorament, que de no actuar amb diligència, s'haguessin agreujat malmetent-lo", explica el president Josep Estruch, satisfet per com ha quedat l'altar després de la restauració.

Així, la Confraria inicià una campanya entre els confreres i devots de la Moreneta, institucions i ciutadans en general que encara segueix, a fi i efecte de recaptar els diners necessaris per fer front al pressupost de la restauració, de poc més de 20.000 €: "Quan l'any 1955 es va fer l'altar.

La junta d'aleshores va endegar una subscripció popular entre els confreres i devots de la Moreneta per poder assumir el seu cost. Després de 70 anys, la Junta actual hem fet el mateix i gràcies a la generositat de la gent, ha estat possible tirar endavant la tant anhelada restauració. Cal dir que estem molt contents de la resposta".

Pel que fa a la restauració, José A. Ferrer que és també confrare, explicà en el seu moment que l'altar l'havien trobat amb millor estat del que semblava: "... tot i que ha calgut actuar en algunes parts de retaule que tenien desperfectes a la fusta. Cal dir també que no estava massa afectat pels corcs, però si que hi havia moltíssima brutícia acumulada, ocasionada especialment pels fums dels ciris que l'havien ennegrit i que impedia veure la seva policromia original. Ha calgut primer netejar-ho tot a fons, extraient la pols a base de productes sintètics, per poder així recuperar el daurat a l'aigua, una tècnica que l'artista Lluçia Oliva, autor de la policromia, dominava a la perfecció".

Ferrer i Capdevila expliquen que pel que fa al coronament del retaule amb una extraordinària talla de l'Esperit Sant, s'ha respectat la policromia original, que combina el brillant i el mate. Així mateix destaquen que el cambril està tot ell pintat amb colors vegetals i pigments al temple, que ha calgut recuperar en algunes parts més deteriorades: "Com anècdota dir que hem descobert una petita decoració floral que no era visible i que hem deixat a la vista. També com a curiositat, hem descobert que les tres voltes del cambril, que tothom pensava eren de fusta, estan traçades amb canyes i guix, en un treball artesanal sense parangó. Per tot plegat estem molt satisfets del treball fet".

EL MILLOR ALTAR DE LA CATEDRAL DE LLEIDA

Tots dos restauradors expliquen que a mesura que anaven treballant-hi durant gairebé 50 dies, anaven descobrint la importància d'aquest altar-retaule. En primer lloc per les seves dimensions de 10 metres d'alçada, que ha fet necessari muntar una gran bastida per poder treballar amb condicions. D'estil neoclàssic, segons projecte de l'arquitecte Lluís Domènech, està tot ell tallat amb fusta de pi pel gran tallista lleidatà Ramon Borràs Vilaplana i daurat tot ell per l'artesà daurador Lluçia Oliva. Així mateix el cambril acull la venerada talla de la Mare de Déu de Montserrat, del reputat escultor Josep M. Camps i Arnau, amb plafons d'estil modernista decorats per Vilaró i Valls, amb unes extraordinàries pintures murals de Josep Obiols del 1960. Certament que la confraria d'aleshores va triar els millors artistes i artesans per bastir l'altar de la Patrona de Catalunya, que és sens dubte el millor de la catedral de Lleida. Gràcies a aquella gent tant montserratina, tenim ara una joia d'art i de fe que cal posar en valor i sens dubte aquesta restauració ajudarà a fer-ho.

EUCARISTIA D'INAUGURACIÓ A LA CATEDRAL

“Quina meravella, magnífic, preciós...”, foren algunes de les expressions que els fidels i devots de la Moreneta van manifestar al contemplar per primera vegada el resultat de la restauració de l’altar de la Mare de Déu de Montserrat de la Catedral de Lleida, que va ser inaugurat el migdia del diumenge 16 de juny, recuperant així el seu antic esplendor

El bisbe de Lleida Mons. Salvador Giménez Valls, acompanyat pel monjo de Montserrat, rector de la basílica i director de la Confraria de Montserrat, el P. Joan M. Mayol, presidí l’Eucaristia, solemnitzada pel Petit Cor de la Catedral. Els primers bancs del temple van ser ocupats pel president de la Confraria Josep Estruch, amb la seva Junta directiva, satisfeta de l’obra feta. Fins i tot la Paeria va sumar-se a la inauguració amb quatre regidores. No podien faltar a l’acte inaugural els restauradors, José A. Ferrer i Lluís Capdevila, que després de 50 dies de treball gairebé ininterromput, tot i que encara faltava algun

petit detall per donar la restauració acabada en la seva totalitat, van assistir a la celebració amb la satisfacció de la feina feta.

El monjo de Montserrat Joan M. Mayol en la seva homília, referint-se a l’altar restaurat, digué: “...la confraria de la MdD de Montserrat de Lleida ha creat per mitjà de la bellesa un espai de proximitat, com una plaça major i la bellesa porta sempre a l’admiració, que desvetlla la lloança, l’amor correspost”.

Abans de cloure la celebració, el P. Mayol lliurà al bisbe de Lleida la medalla commemorativa del 800 aniversari de la Confraria de Montserrat. Tot seguit el president de la Confraria Josep Estruch, va tenir paraules d’agraïment per tots els que han fet possible la restauració, molt especialment als confreres, devots: “...i tanta gent que amb les seves aportacions ens han ajudat a poder dur a terme aquesta obra ingent, en honor de la Patrona de Catalunya”.

Finalment, el bisbe i concelebrants, acompanyats pels regidores i el president amb la junta de la confraria, els restauradors i fidels, van dirigir-se fins l’altar de la patrona on es cantà el Virolà i Tot seguit, es pujà per primera vegada des de la restauració al cambril de la Moreneta per venerar la seva imatge, també restaurada i que lluí com mai, en una dia ja històric per la Confraria.

Jordi Curcó

El bisbe Salvador, el P. Mayol el president i junta de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat amb les regidores davant l’altar de la Patrona.

Renovadora Romeria a Montserrat

Els romers amb el bisbe Salvador i l'abat de Montserrat. Fotos: Josep M. Currià.

Montserrat sempre té racons per descobrir i sobretot aporta aquella pau perquè els romers puguin reflexionar i posar-se als peus de la Mare de Déu per donar-li gràcies o demanar-li que cuidi a les persones que estimem. I un any més, i ja en portem 76, lleidatans i lleidatanes han estat uns dies, del 10 al 17 de juliol, a la Santa Muntanya per fer aquesta desconexió tan necessària. Tot i que cada any disminueix el número de persones que passen una setmana a Montserrat, enguany el Dia de Lleida ha estat especialment concorregut, amb la participació d'unes 90 persones.

El primer dia va començar oficialment amb la recepció a l'interior de la basílica just abans del res del rosari i de les vespres. Aquestes van ser especialment solemnes per ser el dia abans de la Festivitat de Sant Benet, fundador dels benedictins. El dia 11, l'acte previst al programa va ser la missa conventual presidida pel pare Manel Nin, bisbe dels catòlics del ritu bizantí a Atenes. Després, el divendres, el pare Joan Maria Mayol va impartir una conferència sobre el significat del text de la Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat del Bisbe Torras i Bages. A la tarda, vam fer el Via Crucis seguint les 15 estacions fins arribar al sepulcre (tot i que no en queda cap figura). El dissabte només hi havia programada la vetlla a la Basílica també a partir de la visita espiritual de Torras i Bages.

El diumenge dia 14 de juliol va ser el dia central de la Romeria amb la participació de prop d'un centenar de persones, procedents de Lleida ciutat i també d'altres poblacions com Aitona, Juneda, Alfés, Torregrossa, etc. i la representació de la comunitat de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida.

El bisbe Salvador va presidir la missa conventual que va ser concelebrada per la comunitat de monjos de Montserrat, entre ells l'abat Manel Gasch, La Confraria feu lectura de l'Ofrena a la Patrona, tot ofrenant fruita i oli de la nostra terra.

Després va ser el moment de la recepció per part del pare abat en una de les sales de l'edifici del costat de la Basílica. Tant ell com el bisbe Salvador van dir unes paraules que van fer reflexionar als assistents. El pare abat va centrar el seu discurs en el lema "Rosa de Caritat, foc que

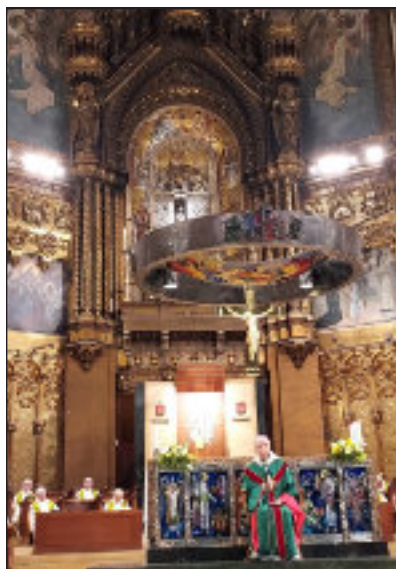
sense consumir esclafa". Després tots els romers i el bisbe Salvador vam compartir un dinar al restaurant del Mirador dels Apòstols. De seguida va ser l'hora d'anar als Degotalls, com ja és tradició, abans que els romers que van pujar el diumenge tornessin cap a Lleida.

Una activitat ja tradicional és el res del Sant Rosari pel camí de la cova, que acaba amb una Eucaristia presidida pel consiliari Josep M. Escorihuela, que va estar present durant tots els dies a Montserrat. El cansament del camí no evita l'entusiasme viscut per tots els assistents.

El dimarts vam gaudir de la xerrada que va impartir Mn. Escorihuela titulada "La Verge Maria i l'Església en el nostre temps". Va desgranar varis punts molt interessants per la vida del cristià amb un regust de poder aprofundir sobre els temes tractats. També va servir per fer una valoració de la Romeria, amb una avaluació molt positiva de l'estada a Montserrat.

El dimecres al matí i com a comiat de la Romeria, es va celebrar una Eucaristia amb tots els romeus al cambril de la Mare de Déu de Montserrat. Amb la sensació d'haver passat l'estada molt ràpida i haver recollit una experiència molt positiva durant tots aquests dies. Hem tornar cap a Lleida, amb l'esperança de poder repetir l'experiència el proper any.

Marta Mas

El bisbe Salvador va presidir l'Eucaristia.

DIUMENGE 8 DE SETEMBRE Festa de les Marededéus trobades i obertura del mil·lenari de Montserrat a la Catedral

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida celebrarà el 8 de setembre la festa de la Nativitat de la Mare de Déu, a casa nostra coneguda com a Festa de les Marededéus Trobades, coincidint amb l'obertura del Mil·lenari de Montserrat.

A les 12 del migdia, tindrà lloc la celebració de l'Eucaristia a la Catedral, presidida pel bisbe de Lleida i confrare de la MdD de Montserrat Mons. Salvador Giménez Valls, solemnitzada pel Petit Cor de la Catedral de Lleida.

Finalitzada la celebració es farà el lliurament de la cèdula de confrare, la insígnia i el lliantió als nous confreres inscrits.

Tot seguit a l'altar de la Patrona, descobriment de la placa commemorativa de la seva restauració, per cloure amb el cant del Virolai i la veneració de la imatge de la Patrona al seu cambril.

ACTE PER EXPLICAR "IN SITU" COM S'HA FET LA RESTAURACIÓ DE L'ALTAR DE LA MdD DE MONTSERRAT

La Confraria ha programat un acte per explicar "in situ" com s'ha fet la restauració de l'altar de la Mare de Déu de Montserrat. Tindrà lloc el divendres 13 de setembre, a les 7 de la tarda, davant mateix de l'altar de la Patrona a la Catedral, a càrrec dels restauradors José A. Ferrer i Lluís Capdevila.

En el decurs de l'acte, la mezzosoprano Anna M. Prada, acompanyada pel mestre de capella de la Catedral de Lleida Mn. Joaquim Mesalles, interpretaran diversos temes musicals montserratins.

VI Trobada de les delegacions de la Confraria a Montserrat

El dissabte dia 21 de setembre tindrà lloc a Montserrat la VI Trobada de les delegacions de la Confraria. A les 12 del migdia, a l'altar major de la Basílica celebració de la Missa Solemne en sufragi dels confreres difunts, presidida per Mons. Francesc Conesa, bisbe de Solsona i Confrare de la Mare de Déu de Montserrat. A continuació se celebrarà un dinar de germanor. La Confraria de Lleida posa a disposició dels que vulguin assistir-hi un autocar per facilitar l'anada a la Santa Muntanya.

Preu autocar = 30 € . Dinar de germanor = 15 €
Inscripcions: Tl. 973 24 01 30 (Ramona Oliva)
/ 636 155 507 (Josep Estruch)